

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
Факультет мистецтв

«Затверджую»

Ректор

Богдан БУЯК

26 травня 2026 року

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
зі спеціальності В2 «Дизайн»
Освітня програма «Дизайн середовища»
при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр»
вступників на базі повної загальної середньої освіти

Тернопіль 2026

Програма творчого конкурсу зі спеціальності В2 Дизайн, спеціалізації В2.03 Дизайн середовища при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр» для вступників на базі повної загальної середньої освіти. Тернопіль, 2026. 5 с.

Програму склали:

Гарант освітньої програми, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, доктор філософії Дацюк Н. М.

Доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, кандидат мистецтвознавства Маркович М.Й.

Пояснювальна записка

На фаховому вступному іспиті до вищого навчального закладу майбутній студент практичною роботою з композиції має довести відповідний рівень підготовки з фаху і наявність художнього смаку, які б могли стати міцною базою для подальшого навчання у вищій художній школі.

Перевірка практичних умінь і навичок оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Фаховий іспит проводиться очно у вигляді письмової роботи відповідно до встановленого розкладу та триває 3 години.

Структура і зміст фахового вступного випробування

1. ПРАКТИЧНІ УМІННЯ І НАВИЧКИ

Творче завдання з композиції: має за мету розкриття творчого потенціалу абітурієнта, його просторового бачення, умінь абітурієнта закомпонувати малюнок, передати пропорції його елементів. Вміння передати форму та фактуру за допомогою штрихування та домогтися тональної завершеності. На іспиті абітурієнтам пропонується виконати об'ємно-просторову композицію із заданих геометричних фігур, в якій необхідно визначити об'ємно-конструктивну побудову в цілому, знайти пропорції основних частин, зробити врізку фігури одна в одну та побудувати лінію перетину цих фігур. Рисунок виконується на аркуші ватману форматом А-3 графітним олівцем.

Тривалість іспиту – 3 астрономічні години. На іспиті з композиції вступник повинен виявити:

- вміння навчитися усвідомлено бачити тривимірну форму, логічно аналізувати її в просторі і грамотно зображати її на двомірній площині відповідними художньо-графічними засобами і технічними прийомами, на основі композиційних законів, правил перспективи, теорії освітлення, анатомічних знань;
- вміння реалістично і переконливо зображати дійсність, вправно трактувати особливості зображуваного об'єкта, його естетичну суть; навички рисунку «по пам'яті», «по уяві», «від себе», вільно і швидко орієнтуватись і оперувати пошуковими начерками і ескізами виконання асоціативної композиції.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

176-200 балів – отримують абітурієнти, які показали високий художній рівень виконання асоціативної композиції: оригінальність рішення; сюжетними засобами рисунка, кольору, тону, плями розкрили тему твору; створили художній образ гармонійного середовища; виділили головні композиційні елементи простору; вірно передали відповідний емоційно-психологічний стан та стилістичні особливості; передали власне ставлення, бачення, почуття до нього; вирішили колірну гаму відповідно до композиційного задуму та обраної техніки.

141-175 балів – отримують абітурієнти, які показали належний художній рівень виконання асоціативної композиції: сюжетними засобами рисунка, кольору, тону, плями розкрили тему; виділили головні композиційні елементи простору;

вірно передали відповідний емоційно-психологічний стан та стилістичні особливості; але в роботі були деякі неточності.

100-140 балів – отримують абітурієнти, які розкрили тему, але не точно передали настрої та емоційно-психологічний стан простору; в роботі були неточності при вирішенні колірної гами та в техніці виконання малюнку.

0-99 балів – отримують абітурієнти, які не розкрили тему, у роботах яких були неточності в композиції малюнку, передачі настрою та емоційно-психологічного стану, при вирішенні колірної гами та в техніці виконання роботи.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3.1. З рисунку:

1. Дворник Ю. В. Жива вода рисунка Тернопіль: Навч. Книга-Богдан, 2009. 145с.
2. Кириченко М. А. Кириченко І. М Основи образотворчої грамоти. К.: Вищашкола, 2002. 115 с.
3. Лихач Лідія. Чисте мистецтво. Київ: Родовід, 2009. 304 с.
4. Перепадя В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. – Львів.,2003. 125 с.
5. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник Київ: «BONA MENTE», 2004.206 с.
6. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посіб. Львів: Аверс, 2011.496 с.

3.2. З композиції:

1. Богданова Л.О., Коровкіна Г.А. Конспект лекцій з дисципліни «Композиція».Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 115 с.
2. Бойчук В.М. Основи композиції: навч. посіб. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю.,2015. 132 с.
3. Дідик Н.Я. Основи композиції: навч. альб.-посіб. Ужгород: Мистецька лінія, 2009. 64 с.Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навч.-метод. посіб. Харків: ХДАДМ, 3003. 255 с.
4. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: навч. посіб. Київ:Каравела, 2008. 304 с.
5. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції: навч. посібн. Харків: ПромАрт,2021. 248 с.
6. Поліщук А.А. Теорія і практика графіки: навч. посібн. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 212 с.
7. Потрашкова Л.В. Основи композиції та дизайну: навч. посіб. Харків: ХНЕУ,2008. 148 с.
8. Урсу Н.О., Негода Б.М., Гнатюк В.А., Міхальська І.П. Теоретичні основи композиції: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2004. 62 с.
9. Яковлев М.І. Композиція + геометрія. Київ: Каравелла, 2007. 240 с.
10. Яремків М. композиція: творчі основи зображення: навч. посіб. тернопіль:Підручники і посібники, 2007. 112 с.